

Sekretariát federálního ministerstva vnitra
právní odbor – dokumentace

ROZKAZ

STAJNENÉ

MINISTRA VNITRA

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1978

V Praze dne 25. ledna 1978

Číslo 2

Zrušeno podle NHV ČSFR č. 15/1991

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ!~~

Zrušeno na č.j. R 136/SE-91

Výtisk č. * 000009

**SMĚRNICE
PRO ČINNOST PRACOVNÍKŮ
KONTRARozVĚDKY**

(A - oper - I - 1)

Praha 1978

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

*Směrnice
Zpravodajská služba
Kontrašpiónážní práce
Služby
Konspirační
Odpovědnost
Právní
Operační*

Ročník 1978

V Praze dne 25. ledna 1978

Číslo 2

Směrnice RMV ČSSR č. 15/1978

ODTAJNENÉ

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ!~~

Směrnice č. 12 čj. KR-136/SE-91

SMĚRNICE PRO ČINNOST PRACOVNÍKŮ KONTRARozVĚDKY

(A - oper - I - 1)

Zrušeno podle NMV ČSR č. 15/1991

K zabezpečení úkolů kontrarozvědky při ochraně socialistického společenského a státního zřízení, socialistické ekonomiky, bezpečnosti a práv československých občanů a při ochraně bezpečnosti států světové socialistické soustavy

vydávám

v příloze tohoto rozkazu směrnice pro činnost pracovníků kontrarozvědky (A-oper-I-1) a

I. ukládám

1. všem náčelníkům kontrarozvědných útvarů složky StB zajistit do tří měsíců od účinnosti tohoto rozkazu proškolení směrnic se všemi pracovníky kontrarozvědky a zabezpečit, aby zásady uvedené ve směrnících byly v praktické kontrarozvědné činnosti důsledně dodržovány;
2. náčelníku I. správy zabezpečit v přiměřeném rozsahu plnění směrnic při kontrarozvědné práci pracovníků podřízených útvarů;
3. náměstkovi ministra vnitra genmjr. Karlu Kropáčkovi zajistit realizaci směrnic v práci pracovníků zpravodajské správy hlavní správy Pohraniční stráže a ochrany státních hranic a u útvarů vojenské kontrarozvědky;
4. I. náměstkovi ministra vnitra genmjr. ing. Jánovi Hanuliakovi a náměstkům ministra vnitra genmjr. prof. JUDr. Jánovi Pješčakovi, DrSc., a genmjr. Karlu Kropáčkovi provádět kontrolu dodržování směrnic u podřízených útvarů a ze zjištěných nedostatků vyvozovat závěry.

II. Zrušuji RMV ČSSR č. 54/1972 a jím vydaný služební předpis A-oper-I-1.

III. Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1978.

Čj. OS - 0030/01-1977

Ministr vnitra:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, CSc., v. r.

Obdrží:
M, N a útvary FMV podle
zvláštního rozdělovníku

Záznam

S rozkazem byl seznámen (dne - kým):

Opatření učiněná k provedení rozkazu:

Kontrolou pověřen:

Datum: Podpis náčelníka:

www.upn.gov.sk

**- SMĚRNICE
PRO ČINNOST PRACOVNÍKŮ KONTRARozVĚDKY**

(A-oper-I-1)

Čl. 1

Základní ustanovení

(1) Základním posláním kontrarozvědky je chránit socialistické společenské a státní zřízení, bezpečnost a obranyschopnost Československé socialistické republiky, socialistickou ekonomiku, bezpečnost československých občanů a jejich práva před nepřátelskou činností zahraničních a vnitřních nepřátel. V duchu proletářského internacionalismu kontrarozvědka chrání jednotu socialistického společenství a spolupůsobí při ochraně bezpečnosti států světové socialistické soustavy.

(2) Obsah, úkoly a cíle činnosti kontrarozvědky jsou dány bezpečnostní politikou Komunistické strany Československa, vyjádřenou v usneseních a rozhodnutích nejvyšších stranických a státních orgánů.

(3) Ve své činnosti se kontrarozvědka řídí ústavou, zákony, právními předpisy, rozkazy a nařízeními ministra vnitra Československé socialistické republiky a pokyny jeho příslušných náměstků.

(4) Svě posláním plní kontrarozvědka uplatňováním funkce preventivně výchovné, represivní a informační, založené na výsledcích zpravodajské činnosti a kontrarozvědného rozpracování.

(5) Základním úkolem kontrarozvědky je:

- a/ specifickými prostředky a metodami práce získávat informace o záměrech, formách, metodách a prostředcích činnosti zahraničních a vnitřních nepřátel;
- b/ organizovat a provádět kontrarozvědnou ochranu zájmů socialistického státu a států světové socialistické soustavy před činností vnějšího i vnitřního nepřítelů a zamezovat této nepřátelské činnosti;
- c/ odhalovat a dokumentovat trestné činy vymezené věcnou příslušností vyšetřovatelů Státní bezpečnosti, stanovenou zvláštním předpisem¹⁾;
- d/ zabraňovat úniku utajovaných skutečností;
- e/ vytvářet ve spolupráci se státními a hospodářskými orgány a společenskými organizacemi a za aktivní účasti občanů podmín-

ky k znemožnění a předcházení protistátní trestné činnosti i jiné protispoločenské činnosti a napomáhat k odstraňování jejich příčin a k upevňování socialistické zákonitosti a státní disciplíny;

f/ informovat příslušné stranické, státní a hospodářské orgány o skutečnostech charakterizujících státobezpečnostní situaci a navrhopvat opatření k předcházení trestné a protispoločenské činnosti a k upevňování právního vědomí občanů.

(6) Ke splnění základních úkolů vytváří kontrarozvědka takovou organizaci, systém a formy kontrarozvědné práce, které zabezpečují její účinnost v oblastech a objektech, kde je předpoklad vzniku společensky nebezpečné činnosti a v těch objektech, jejichž význam pro obranu státu a národního hospodářství vyvolává trvalý zájem nepřátelských rozvědek, organizací a seskupení nebo vnitřního nepřítelů. Proto kontrarozvědka odhaluje, analyzuje, rozpracovává a dokumentuje státobezpečnostní poznatky a jevy, které nasvědčují páchání trestné činnosti proti chráněným zájmům státu. Jedná se o činnost základního významu, jejíž obsah je vymezen těmito směrnici, které jsou závazné pro všechny pracovníky kontrarozvědky.

(7) Politický charakter kontrarozvědky vyplývá z jejího základního poslání a vyžaduje důsledné uplatňování politických hledisek při plnění její preventivní i represivní funkce. To předpokládá důsledný třídní přístup všech pracovníků kontrarozvědky k plnění základních úkolů při plném respektování zájmů Komunistické strany Československa, socialistické společnosti, internacionálních zájmů socialistického společenství a mezinárodního dělnického hnutí.

Č Á S Ť I

Zpravodajská činnost

Čl. 2

Zpravodajská činnost kontrarozvědky je organizovaná a systematický proces, jehož cílem je

¹⁾ NMV ČSSR č. 5/1972 ve znění NMV ČSSR č. 4/1974.

- a/ včasné získávání informací o nepřátelské činnosti, zájmech, záměrech, formách, metodách práce a prostředcích nepřátelských zpravodajských služeb, emigrantských center a jiných nepřátelských organizací;
- b/ soustavné zjišťování poznatků o nepřátelské činnosti, jevech a skutečnostech charakterizujících vývoj státobezpečnostní situace ve státě, zejména o záměrech a tendencích vnitřních nepřátel;
- c/ získávání poznatků o jevech a skutečnostech, které nasvědčují nepřátelské činnosti v chráněných a rozpracovávaných objektech a problematikách.

Čl. 3

Získávání, soustředování a vyhodnocování státobezpečnostních poznatků je úkolem každého kontrarozvědného útvaru a všech pracovníků kontrarozvědky.

Čl. 4

(1) Kontrarozvědka používá při zpravodajské činnosti tajné spolupracovníky, důvěrníky a vhodné oficiální prameny.

(2) Výjimečně lze použít také zpravodajskou techniku a sledování.

Čl. 5

(1) Poznátky, informace a materiály (dále jen „poznátky“) získané zpravodajskou činností, které mají státobezpečnostní hodnotu, jsou soustředovány v příslušném svazku, evidovány a soustavně vyhodnocovány.

(2) Závažnější státobezpečnostní poznátky ke konkrétním osobám se evidují v osobních spisech prověřovaných osob, provádí se jejich zhodnocování a jsou přijímána opatření k jejich ověření a rozšíření.

(3) V odůvodněných případech jsou poznátky podkladem pro zahájení kontrarozvědného rozpracování v jednotlivých druzích svazků.

ČÁST II

Kontrarozvědčné rozpracování

Čl. 6

(1) Kontrarozvědčné rozpracování (dále jen „rozpracování“) je aktivní, cílevědomá, plánovitá konspirativní činnost kontrarozvědky. Dů-

vodem pro zahájení rozpracování je ověřený konkrétní poznatek (popřípadě souhrnné zhodnocení poznatků), jehož obsah svědčí o tom, že působením vnějšího nebo vnitřního nepřítelů došlo nebo může dojít k porušení právních norem chránících státní a společenské zřízení Československé socialistické republiky.

(2) Rozpracování se považuje za ukončené potvrzením a dokumentací předpokládané trestné činnosti a provedením realizace ve smyslu čl. 33, nebo vyvrácením původního podezření. U případů ukončených předáním vyšetřovacím orgánům a zahájením trestního řízení končí rozpracování právoplatným odsouzením osoby nebo zastavením trestního řízení.

(3) Útvar, který prováděl rozpracování, věnuje nadále v úzké součinnosti s příslušnými orgány správy nápravné výchovy kontrarozvědnou pozornost osobám, které byly odsouzeny za závažné trestné činy ohrožující politické nebo ekonomické základy a bezpečnost republiky (vyzvědačství, rozvracení a podvracení republiky, teror, záškodnictví, sabotáž, ohrožení státního tajemství), jejichž trestnou činnost se nepodařilo plně odhalit nebo lze předpokládat, že budou ve své činnosti pokračovat.

(4) K zabezpečení úplnosti a efektivnosti kontrarozvědného rozpracování spolupracují kontrarozvědčné útvary s útvary vyšetřování státní bezpečnosti. Postup, rozsah a obsah spolupráce stanoví zvláštní předpis²⁾.

(5) V zájmu dodržování vysoké objektivnosti, volby přiměřených prostředků a metod kontrarozvědčné práce i v zájmu racionalizace činnosti kontrarozvědky se proces rozpracování dělí na dvě na sebe navazující stadia:

- a/ prověřování signálu,
- b/ rozpracování případu.

Prověřování signálu

Čl. 7

Signálem je každý zhodnocený zpráva, že dochází nebo již došlo k přípravě, k pokusu nebo k dokonání trestného činu, popřípadě jinému jednání namířenému proti chráněným zájmům.

Čl. 8

(1) Prověřování signálu (dále jen „prověřování“) je činnost směřující k prověření a

²⁾ Směrnice o součinnosti útvarů kontrarozvědky a útvarů vyšetřování StB (SNB-vyšetr-1-2).

objasnění poznatků nasvědčujících trestné činnosti. V jejím průběhu jsou získávány údaje potvrzující nebo vyvracející obsah skutečností a jevů, které jsou předmětem prověřování.

(2) Prověřování zahrnuje proces zkoumání, doplňování, dokumentování a vyhodnocování poznatků získaných zpravodajskou činností, jejich analytické hodnocení a posuzování s poznatky a jevy vzájemně souvisejícími, včetně jejich evidence a administrativního uspořádání.

Čl. 9

Na osoby podezřelé z trestné činnosti nebo na podezřelý jev se zavádějí signální svazky.

Čl. 10

Zakončení prověřování

Výsledkem prověřování jsou ucelené poznatky a dokumenty, které tvoří základ pro tato alternativní rozhodnutí:

- a/ byl-li signál potvrzen a současně dokumentován podle příslušných ustanovení trestního řádu, ukončí se vhodnou formou realizace podle čl. 33;
- b/ byl-li signál potvrzen, avšak celá činnost nebyla plně objasněna a dokumentována, zejména z trestných činů vyšší společenské nebezpečnosti, zahajuje se rozpracování případu v osobním nebo pátracím svazku;
- c/ byl-li signál potvrzen a nespadá do věcné příslušnosti vyšetřovatele Státní bezpečnosti, předává se příslušnému orgánu k dalšímu opatření;
- d/ nebyl-li signál o trestné činnosti potvrzen a původní podezření bylo vyvráceno, schvalující náčelník podle hodnoty zpravodajského materiálu rozhodne, zda se svazek archivuje, anebo se zpracuje vyhodnocení, které se archivuje.

Rozpracování případu

Čl. 11

(1) Rozpracování případu (dále jen „rozpracování“) je závažnou fází kontrarozvědné činnosti, ve které kontrarozvědka zjišťuje a objasňuje rozsah, příčiny, podmínky, motivaci a společenskou nebezpečnost prověřeného signálu o trestné činnosti a provádí dokumentační zjištěných poznatků.

(2) Pracovníci kontrarozvědky zahajují rozpracování ve všech případech, kdy byl potvrzen základní signál o trestné činnosti ane-

bo získán věrohodný materiál o podezření z nepřátelské činnosti proti základům a bezpečnosti státu.

Čl. 12

Cílem rozpracování je zabránit další trestné činnosti a s přihlédnutím ke stupni její společenské nebezpečnosti rozpracování zakončit některým z opatření uvedených v čl. 33.

Čl. 13

(1) Rozpracování se zahajuje na podkladě schváleného návrhu a je vedeno v osobním nebo pátracím svazku.

(2) Podle závažnosti a rozsahu případu provádí rozpracování zkušený pracovník kontrarozvědky nebo skupina pracovníků kontrarozvědky pod vedením náčelníka oddělení nebo odboru. Případy mimořádné závažnosti a akce přesahující rámec možností nižšího kontrarozvědného útvaru řídí nadřízený kontrarozvědný útvar.

ČÁST III

Prostředky používané v průběhu rozpracování

Čl. 14

(1) Kontrarozvědka používá v procesu rozpracování především specifické prostředky, jimiž jsou tajní spolupracovníci, zpravodajská technika a sledování.

(2) Prostředky uvedené v odstavci 1 jsou využívány k odhalování a dokumentování trestné činnosti jejího rozsahu, motivace a společenské nebezpečnosti.

Čl. 15

(1) Využívání jednotlivých druhů specifických prostředků musí vycházet z konkrétní situace při prověřování nebo rozpracování, ze znalosti metod, forem a prostředků používaných nepřitelem a možností kontrarozvědky.

(2) Volba specifických prostředků a jejich použití musí být úměrné stupni společenské nebezpečnosti rozpracovávané nepřátelské činnosti a konkrétnímu stadiu rozpracování, aby bylo v optimální míře dosaženo stanoveného cíle.

Čl. 16

Při rozpracování musí být účelně využíváno také kriminalistických metod a prostředků práce, zvláště při dokumentování trestné činnosti rozpracovávané osoby.

Čl. 17

(1) K doplnění a objektivizaci státobezpečnostních poznatků a materiálů se využívá všech bezpečnostních evidenčních a archivních fondů, evidencí soudů nebo jiných institucí a provádí se vytěžování oznamovatelů, odborníků nebo jiných osob.

(2) Při provádění úkonů podle odstavce 1. nesmí dojít k vyzrazení skutečných zájmů a cílů kontrarozvědky.

ČÁST IV

Dokumentace v průběhu rozpracování

Čl. 18

(1) Dokumentace je soustavná a cílevědomá činnost zaměřená na opatření důkazů, kterými je potvrzována serióznost poznatků získaných v průběhu rozpracování specifickými prostředky i oficiálním způsobem.

(2) Dokumenty se podle způsobu použití dělí na:

- a/ orientační — sloužící k upřesňování směru vedeného rozpracování a vyšetřování,
- b/ procesní — použitelné jako důkazy v trestním řízení.

(3) Jako procesní dokumenty lze zcela výjimečně a po schválení příslušným náčelníkem použít i řádně legalizované dokumenty získané specifickými prostředky. O jejich legalizaci je nutno usilovat již v průběhu rozpracování.

Čl. 19

Obsah dokumentů získaných specifickými prostředky tvoří agenturní zprávy, zvukové a obrazové záznamy, fotografie, písemnosti, analytické rozbory a jiné materiály z průběhu rozpracování.

Čl. 20

Obsah oficiálních dokumentů tvoří výpovědi svědků, oznámení občanů, organizací, podniků, institucí a dalších orgánů, výpisy

z rejstříku trestů, upozornění soudu a prokuratury, kontrolních orgánů, zabavené věci, výsledky domovních prohlídek, nálezy, kriminalistické expertizy, znalecké posudky apod.

Čl. 21

Dokumenty jsou soustřeďovány ve složce dokumentace, která je součástí příslušného svazku. Dokumentaci získanou prostředky zpravodajské techniky zakládají pracovníci kontrarozvědky podle zásad stanovených příslušným předpisem.³⁾

ČÁST V

Svazky zpravodajské činnosti a rozpracování

Čl. 22

(1) Zpravodajská činnost v objektech kontrarozvědného zájmu a problematikách je vedena v objektových svazcích.

(2) Kontrarozvědná činnost v určených objektech, problematikách, konkrétních signálech a případech je vedena ve svazcích rozpracování (dále jen „svazky“).

Čl. 23

(1) Objektové svazky se zakládají na instutuce a úřady zejména kapitalistických států působících na území Československé socialistické republiky, na centrály a úřadovny nepřátelských rozvědek, emigrantská centra a jiné nepřátelské organizace v kapitalistických státech za účelem zjišťování jejich činnosti.

(2) Objektové svazky se zakládají též na významné objekty československého národního hospodářství, vojenské objekty, útvary a zařízení, prostory přilehlé k úsekům československých státních hranic a na určené státobezpečnostní problematiky, za účelem soustřeďování zpravodajských poznatků o vývoji státobezpečnostní situace, dodržování režimu ochrany státního tajemství apod.

(3) Jako součást objektových svazků jsou vedeny osobní spisy prověřované osoby, kde se soustřeďují zpravodajské poznatky k nepřátelským elementům a osobám, které představují v daném objektu nebo problematice nejdůležitější bázi vnějšího nebo vnitřního nepřítelů.

³⁾ A-oper-VI-1.

Čl. 24

Na signály a případy trestné činnosti se podle charakteru a stadia rozpracování zakládají tyto druhy svazků:

- a/ signální,
- b/ osobní,
- c/ pátrací,
- d/ kontrolní.

Čl. 25

(1) Signální svazky se zakládají na prověření signálů za účelem potvrzení nebo vyvrácení podezření z trestné činnosti.

(2) Prověřování v signálních svazcích se zahajuje na základě schváleného návrhu, jehož součástí je plán kontrarozvědných opatření k prověření signálu.

(3) Plán kontrarozvědných opatření se podle vzniklé situace operativně doplňuje nebo mění. Schvalující náčelník určí lhůtu prověrky, přičemž vychází ze závažnosti signálu a reálných možností.

Čl. 26

(1) Osobní svazky se zakládají na osoby, na něž bylo již důvodné podezření z trestné činnosti potvrzeno.

(2) Rozpracování v osobních svazcích se zahajuje na základě schváleného návrhu, jehož součástí je podrobné vyhodnocení všech získaných státobezpečnostních poznatků a dokumentů a plán kontrarozvědných opatření obsahující cíl, způsob zavedení a vyvedení agentury, druhy a způsoby nasazování zpravodajsko-technických úkonů a opatření, popřípadě jiná opatření, která povedou k urychlenému, objektivnímu rozpracování.

Čl. 27

(1) Pátrací svazky se zakládají, jestliže je důvodně podezření, že byl spáchán trestný čin spadající do věcné příslušnosti vyšetřovatele Státní bezpečnosti a příčiny ani pachatel nejsou dosud známi.

(2) Rozpracování se zahajuje na základě schváleného návrhu, jehož součástí je plán kontrarozvědných opatření nezbytných k vypátrání pachatele a ke zjištění příčin a všech skutečností, které vedly k ohrožení objektu nebo chráněného zájmu republiky. Rozpracování provádí útvar kontrarozvědky ve spolupráci s příslušným vyšetřovatelem Státní bezpečnosti. V případě zjištění pachatele se provádí další rozpracování v osobním svazku.

(3) Nepodaří-li se po vyčerpání všech možností odhalit pachatele, rozpracování se přerušuje a pátrací svazek se ukládá do archivu.

(4) Jestliže byly získány nové poznatky, které mají vztah k objasnění případu, rozpracování se obnovuje.

Čl. 28

(1) Kontrolní svazky se zakládají u kontrarozvědných útvarů, které řídí a kontrolují důležité akce u podřízeného útvaru.

(2) Kontrolní svazky obsahují kopie plánu postupu, dokumenty o souhrnných výsledcích rozpracování, dále dokumenty o závažných rozhodnutích řídicího kontrarozvědného útvaru a výsledcích kontrolní činnosti.

ČÁST VI

Zakončení rozpracování

Čl. 29

Zakončení rozpracování vedeného v osobním nebo pátracím svazku je možné jen tehdy, jestliže byly zjištěny a dokumentačně podchyceny všechny podstatné skutečnosti, které souvisí s nepřátelskou činností rozpracovávané osoby, nebo objasněny příčiny a skutečnosti případu a nezakládají skutkovou podstatu trestného činu.

Čl. 30

Před zakončením rozpracování zhodnotí příslušný náčelník kontrarozvědného útvaru ve spolupráci s vyšetřovacími orgány objektivitu materiálů, podmínky pro legalizaci dokumentů získaných speciálními prostředky a taktické otázky realizace.

Čl. 31

Po zhodnocení dosažených výsledků zpracovává kontrarozvědný útvar závěrečnou zprávu s návrhem na způsob a formu realizace.

Realizace

Čl. 32

(1) Způsob a forma realizace rozpracování se v souladu s trestním řádem a podle charakteru věci podřizuje vyšším politickým a státním zájmům, důležitým strategickým a taktickým kontrarozvědným zájmům.

(2) Rozpracování se zakončuje diferencovaným způsobem realizace. Vždy je třeba zkoumat a zvažovat jeho předpokládaný účinek na osobu nebo prostředí, zda odpovídá sledovanému záměru a je v souladu se zájmy dělnické třídy, socialistického společenství, mezinárodního dělnického hnutí.

Čl. 33

Způsoby a formy realizace jsou:

- a/ preventivně výchovné opatření;⁴⁾
- b/ zpravodajské využití;
- c/ informování nebo předání případu bezpečnostním orgánům spřáteleného socialistického státu;
- d/ předání případu vyšetřovacím orgánům;
- e/ u cizinců
 1. zkrácení pobytu nebo vyhoštění a zařazení do indexu nežádoucích osob,
 2. předložení návrhu na opatření s příslušnými dokumenty ministru vnitra Československé socialistické republiky, jestliže požívají diplomatické nebo konzulární imunity;
- f/ kombinace uvedených způsobů;
- g/ uložení do archivu, jestliže bylo zjištěno, že ve smyslu trestního zákona a trestního řádu jsou dány podmínky zániku trestnosti nebo trestu (amnestie, udělení individuální milosti, promlčení, úmrtí pachatele apod.).

Čl. 34

(1) V případě, kdy rozpracovávaná osoba opustila území Československé socialistické republiky a není předpoklad jejího návratu, rozpracování se ukončí a vyhodnocené materiály se archivují.

(2) Zjistí-li se, že se dříve rozpracovávaná osoba zapojila v zahraničí do nepřátelské činnosti proti Československé socialistické republice, rozpracování se obnovuje a pokračuje v něm věcně příslušný kontrarozvědný útvar.

ČÁST VII

Konspirace

Čl. 35

(1) Dodržování konspirace je rozhodující zásadou kontrarozvědné činnosti.

⁴⁾ Metodické pokyny k provádění preventivní činnosti čs. kontrarozvědkou — Čj. NZ-00532/1974.

(2) K dodržování požadavku konspirace ve zpravodajské činnosti a celém průběhu rozpracování i v další kontrarozvědné činnosti přijímají útvary kontrarozvědky odpovídající opatření.

(3) Dodržením konspirace se sleduje:

- a/ utajit zájem orgánů kontrarozvědky před rozpracovávanou osobou a prostředím, v němž rozpracování probíhá;
- b/ utajit záměry, připravovaná a prováděná opatření, formy, metody a prostředky používané kontrarozvědkou;
- c/ zabránit vzniku politických, kontrarozvědných, morálních, materiálních a jiných škod.

Čl. 36

Zásady konspirace

K zabezpečení konspirace kontrarozvědné činnosti je nutné dodržovat tyto zásady:

- a/ dodržovat konspiraci od počátku odhalování a prověřování, až do ukončení rozpracování a jeho archivování;
- b/ se jmény, poznatky a materiály při prověřování a rozpracování seznamovat jen věcně nebo funkčně příslušné pracovníky kontrarozvědky. Seznámení ostatních osob nebo orgánů je možné pouze se souhlasem náčelníka s příslušnou schvalovací pravomocí;
- c/ korespondenci v prověřování a rozpracování vést pod krycími hesly. Pokud musí být v korespondenci nebo jiných dokumentech použita pravá jména a bližší údaje k osobám vedeným ve svazcích rozpracování, wpisuje je příslušný pracovník kontrarozvědky osobně;
- d/ při vyžadování zpravodajsko-technických úkonů a opatření a sledování poskytovat pracovníkům IV. a VI. správy k zájmovým osobám pouze nejnutnější údaje;
- e/ všechny poznatky a dokumenty získané v průběhu prověřování a rozpracování zpravodajskou technikou nebo sledováním předávat pouze útvaru, který prověřování nebo rozpracování řídí. Jedině tento útvar je oprávněn informovat podle závažnosti získaných poznatků nebo materiálů nadřízený útvar, příslušného náměstka ministra vnitra Československé socialistické republiky nebo ministra vnitra Československé socialistické republiky. Výjimku tvoří případy, které si vyhradil k předběžnému posouzení osobně ministr vnitra Československé socialistické republiky;
- f/ k prověřování a rozpracování používat jen

spolehlivé a prověřené specifické prostředky a současně zabezpečit jejich kvalifikované, konspirativní nasazení a kontrolu použití;

g/ do rozpracování nasazovat potřebný počet prověřených tajných spolupracovníků, u nichž jsou záruky, že nevyzradí zájem kontrarozvědky;

h/ ukládat tajným spolupracovníkům jen promyšlené a konkrétní úkoly, které musí vycházet z jejich přirozených nebo vytvořených možností, se záměrem nepřipustit jakékoliv podezření u rozpracovávané osoby nebo jejího okolí;

ch/ dodržovat administrativní pořádek stanovený příslušnými předpisy o vedení písemností a materiálů při prověřování a rozpracování a zabezpečovat ochranu těchto materiálů a písemností před zcizením, ztrátou nebo vyzrazením;

i/ neprodleně hlásit nadřízenému náčelníku každý případ dekonspirace, ke kterému došlo v průběhu prověřování nebo rozpracování, a na základě rozboru příčin dekonspirace předložit návrh na nezbytná opatření;

j/ při rozbořech stavu a výslednosti prověřování a rozpracování pravidelně hodnotit dodržování zásad konspirace.

Vyvedení tajného spolupracovníka z rozpracování

Čl. 37

(1) Vyvedení tajného spolupracovníka z rozpracování představuje souhrn opatření nebo kombinací, jejichž pomocí kontrarozvědka vyvádí v zájmu utajení tajného spolupracovníka z rozpracování.

(2) Podmínky pro vyvedení tajného spolupracovníka musí být nedílnou součástí návrhu postupu rozpracování.

(3) Způsob vyvedení tajného spolupracovníka je závislý na charakteru případu, chování a vystupování tajného spolupracovníka během rozpracování.

Čl. 38

Vyvedení tajného spolupracovníka z rozpracování se provádí v těchto případech:

- a/ v průběhu rozpracování — ukáže-li se další využívání tajného spolupracovníka z hlediska konspirace nebo jiných důvodů neúnosné;
- b/ před zakončením rozpracování — s cílem utajit tajného spolupracovníka před roz-

pracovávanou osobou, prostředím a orgány činnými v trestním řízení.

Čl. 39

Vyvedení tajného spolupracovníka v průběhu vyšetřování

(1) V případech, kdy není možné vyvedení tajného spolupracovníka v průběhu rozpracování, lze jej vyvést v průběhu vyšetřování.

(2) Návrh na vyvedení tajného spolupracovníka v průběhu vyšetřování musí být zpracován v součinnosti s příslušným vyšetřovatelem Státní bezpečnosti.

Čl. 40

Pouze ve výjimečných případech, a to v zájmu kontrarozvědky, nebo není-li možnost jiného řešení, může být tajný spolupracovník využit jako oznamovatel. Při tomto řešení je nutné brát v úvahu, že tajný spolupracovník může být předvolán soudem jako svědek. Tato okolnost s ním musí být vždy projednána předem.

ČÁST VIII

Odpovědnost v kontrarozvědné činnosti

Čl. 41

V praktické činnosti kontrarozvědky musí být trvale uplatňována zásada odpovědnosti. Stupeň odpovědnosti je určen funkčním postavením pracovníků kontrarozvědky. Ve své řídicí a výkonné činnosti respektují náčelníci a pracovníci kontrarozvědky příslušná usnesení ústředního výboru Komunistické strany Československa, zákony, rozkazy a nařízení ministra vnitra Československé socialistické republiky, pokyny jeho náměstků a náčelníků kontrarozvědných útvarů federálního ministerstva vnitra a náčelníků krajských správ Sboru národní bezpečnosti (dále jen „KS SNB“).

Čl. 42

V odpovědném průběhu kontrarozvědné činnosti je nutno dodržovat především tato hlediska:

- a/ politicko-odborný přístup;
- b/ socialistickou zákonnost;
- c/ konspirativní pojetí práce;
- d/ racionální a komplexní využití kontrarozvědných prostředků;

- e/ hospodárnost ve finančním a materiálovém zajištění;
f/ iniciativu, operativnost a ofenzívnost.

Čl. 43

Ke splnění úkolu na úseku rozpracování je nezbytné vytvářet podmínky k soustavnému využívání a zdokonalování účinných metod práce, které umožňují efektivní odhalování protistátní činnosti, včetně kooperace a koordinace všech útvarů a složek Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra při dodržení všech zásad konspirace.

ČÁST IX

Schvalovací pravomoc při zpravodajské činnosti a při rozpracování

Čl. 44

Zavedení jednotlivých svazků při zpravodajské činnosti a při rozpracování schvalují dále uvedení funkcionáři kontrarozvědných útvarů:

- a/ objektový svazek
1. náčelník správy Státní bezpečnosti KS SNB (dále jen „S StB“) a správy vojenské kontrarozvědky (dále jen „VKR“),
 2. náčelník samostatného odboru VKR,
 3. náčelník odboru kontrarozvědné správy,⁵⁾
 4. náčelník odboru zpravodajské správy hlavní správy Pohraniční stráže a ochrany státních hranic (dále jen „ZS HSPS OSH“),
 5. zástupce velitele brigády Pohraniční stráže pro zpravodajskou činnost;
- b/ osobní spis prověřované osoby — náčelník oddělení;
- c/ signální svazek
1. náčelník odboru kontrarozvědné správy,
 2. náčelník samostatného odboru VKR,
 3. náčelník odboru S StB,
 4. náčelník krajského odboru ochrany státních hranic (dále jen „KO OSH“),
 5. zástupce velitele brigády Pohraniční stráže pro zpravodajskou činnost;

⁵⁾ Kontrarozvědné správy zahrnuté mezi výkonné útvary federálního ministerstva vnitra (kupříkladu II. X. správa apod.), s výjimkou ~~III.~~ správy „VKR“.

- d/ osobní svazek
1. náčelník kontrarozvědné správy,
 2. náčelník S StB,
 3. náčelník správy VKR,
 4. náčelník samostatného odboru VKR;

- e/ pátrací svazek
1. náčelník S StB,
 2. náčelník správy VKR,
 3. náčelník samostatného odboru VKR,
 4. náčelník odboru kontrarozvědné správy,
 5. náčelník KO OSH,
 6. zástupce velitele brigády Pohraniční stráže pro zpravodajskou činnost;
- f/ kontrolní svazek — náčelník odboru řídicího kontrarozvědného útvaru.

Čl. 45

Zakončení rozpracování a návrh na realizaci podle čl. 33 schvalují dále uvedení funkcionáři kontrarozvědných útvarů:

- a/ náčelník kontrarozvědné správy;
b/ náčelník S StB a VKR;
c/ náčelník samostatného odboru VKR;
d/ náčelník ZS HSPSOSH;
e/ zástupce velitele brigády Pohraniční stráže pro zpravodajskou činnost.

Čl. 46

Zakončení rozpracování v případech vyšší společenské nebezpečnosti (rozvracení republiky, teror, záškodnictví, sabotáž, podvracení republiky, vyzvědačství a ohrožení státního tajemství), všech případů cizinců a případů kontrolovaných kontrarozvědnou správou s návrhem na předání vyšetřovateli Státní bezpečnosti schvaluje výhradně náčelník kontrarozvědné správy nebo náčelník správy VKR.

Čl. 47

Návrh na vyvedení tajného spolupracovníka v průběhu vyšetřování schvaluje příslušný náměstek ministra vnitra Československé socialistické republiky.

Čl. 48

Využití tajného spolupracovníka jako oznamovatele (čl. 40) schvaluje příslušný náměstek ministra vnitra Československé socialistické republiky.

Čl. 49

Uložení jednotlivých druhů svazků do archivu schvalují náčelníci, v jejichž pravomoci je jejich zavedení.

[2] Oprávnění pro výklad směrnic z hlediska kontrarozvědné praxe mají pouze kontrarozvědné správy.

Čl. 51

ČÁST X

Závěrečná ustanovení

Čl. 50

[1] S obsahem směrnic mohou být seznamováni pouze pracovníci kontrarozvědky.

[1] Evidenci osobního studia směrnic vede ve zvláštním sešitě určený funkcionář.

[2] Individuálně studovat směrnice lze výhradně ve služební místnosti kontrarozvědného útvaru.

[3] Provádět výpisy, fotokopie nebo jiné rozmnožování směrnic je přísně zakázáno.

www.upn.gov.sk